

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Legsz. évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitltéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Csizmadiát fogott...

Hova-tovább mind jobban meg-erősödhetik a magyar politikai közvélemény abbéli feltevésében, hogy Wekerle tulajdonképpen csizmadiát fogott akkor, a mikor a földművelésügyi tárczát gróf Festetich Andor urnak oda kinalta és a nemes gróf vállalkozottis annak viselésére.

Mikor a gróf elfoglalta a hivatalát, mondott egy olyan színtelen, minden tartalom nélkül való beköszöntő beszédet, a mely mindenben azt a hitet ébresztette fel, hogy a gróf urnak egyáltalán semmi programja nincs a jövő gazdasági feladatokat illetőleg.

E hitet felébreszthette főképp az, hogy a hivatal foglalkásor nem a miniszter, hanem az államtitkár adott a maga üdvözlő beszédében egy szigorúan körvonalozott politikai programot, míg a miniszter csak arra terjedt ki, hogy egész erejével igérte közreműködni földművelésügyünk felvirágztatásán.

Maguk a kormányt támogató félhivatalos újságok sem voltak a Festetich gróf beköszöntő beszédjétől elragadtatva, s a legjobb a mit róla mondhattak csak annak konstatálására szorítkozott, hogy a mi keveset mondott, azt őszintén mondta.

Hát, hogy a magyar közkormányzat egyik legjelentősebb ágazata: a földművelésügy vezetőjében elég képesség e pusztán az őszinteség — azt döntse el Wekerle, a ki oly hosszú keresgélés után épen azt választotta ki a fontos tárczára, a ki még szóval sem tud semmi programot adni, s a ki előre láthatólag tettekkkel sem igen fogja előbbre vinni földművelésügyünk fejlesztésének ügyét.

Ugyan a hivatalfoglalás után — mikor maguk a félhivatalosok sem voltak képesek a nemes gróf vállalkozását valami különös módon szerencsésnek hirdetni, azzal biztatgatták a várakozásban megcsalatkozott nemzetet, hogy a Gróf a programadást a nem sokára megtartandó beszámoló beszédjében fogja megeselekedni.

És gróf Festetich Andor ur, ez idő szerinti földművelésügyi m. kir. miniszter őt kegyelmessége tegnapelőtt tényleg megjelent felső-óri választói között és egy füst alatt mondott nekik beszámolót és — mint új képviselőjelölt — programbeszédet is.

Még a fizetett kormány lapok sem állítják, hogy a nemes gróf beszámoló és program beszédjét a választók a szokásos nagy lelkesedéssel fogadják s még kevésbbé állítják, hogy ő kegyelmessége tartalmi érték dolgában becsesebbet nyújtott most, mint a mennyit hivatalba lépésekor megengedett magának.

Egész programja ebből áll szóról szóra;

„Midőn bucsut veszek önöktől, mint e szép (?) kerületnek képviselője, biztosítani kívánom önöket, hogy mint a földművelésügyi ügynek minisztere egész odaadással és lelkesedéssel fogom szolgálni az érdekeket, melyeknek gondozását a felség kegye reám ruházott, elő kívánom mozditani hazánk gazd. érd. minden téren, minden ponton. Ez a kötelesség hárul a világ minden földműv. miniszterére, de fokozott mértékben kötelme a magyar földművelési miniszternek egy eminenter agrikul állam gazdasági ügyeinek élén.“

Tehát az egész csak annyi, hogy a gróf ur egész odaadással és lelkesedéssel fogja szolgálni a gondozására bízott érdekeket.

Hát ez is szép és méltánylandó dolog, odaadás és lelkesedés igen sok dologban jelentős tényező az sikernek.

A siker pedig erős záloga még a földművelésügyi érdekek kifejtésének is.

De már engedelmet kérünk a nemes gróftól, — a politikai közvélemény egy egészen újoncz államférfiutól, — a kiről eddig csak azt tudtuk, hogy született, tanult és jó gazda hírében áll — akkor, a midőn egy kormányzati ágazat vezetésére vállalkozik még is csak többet várhat, — mint egyszerű hangoztatását az odaadásnak és lelkesedésnek.

Megvárhatjuk azt, hogy legalább nagy vonásokban rajzolja meg azt a politikát, melyet követni és alkalmazni fog.

Megvárhatjuk, hogy legalább nagyjában tájékoztasson arról, hogy ismeri-e ama feladatokat, melyeknek betöltésére vállalkozott.

Megvárhatnók, hogy egyelőre legalább szavakban fejezze ki, hogy minő irányelvek fogják vezetni a földművelésügyi érdekek előmozdítására irányuló törekvéseiben.

Egy szóval megvárhatjuk, hogy valami program felét adjon, a miből megismerkedhessünk arravalóságáról, — terveiről, szakképzettségéről és sok más egyebekről, a melyek az aktiv állam férfit képezik.

Sajnálattal konstatáljuk, hogy választói előtt sem a multa, sem a jövőre nézve semmi olyat nem mondott, a miből a rátermettségére csak halvány következtetést is lehetne vonni.

Hogy mik lesznek majd a tényleg, arról csak a jövőben szólhatunk; ma csak annyit látunk, hogy Wekerle a nemes grófból valóban nem minisztert, hanem — csizmadiát fogott.

Csak azt nem értjük, hogy ha ezt akarta miért kelle oly hosszasan keresgélni utána, mikor azt a mit fogott — közelebb és gyorsabban is megtalálhatta volna.

§.

Politikai hir.

Az új perrendtartás. A sommás eljárásról szóló törvény tudvalevőleg november hó elsején lép életbe. Az igazságügyminiszterium már elkészítette az életbeléptetési rendeletet, melyet a napokban küldött át a belügyminiszteriumhoz, hogy saját hatáskörében ez is megtehesse a szükséges intézkedéseket. Az új törvény ugyanis a községi kézbesítéseknek nem csekély teendőket bíz a községi és városi közegekre. Azonkívül változást szenved a községi bírósági ügye is. A törvény ezért bízta meg a végrehajtással egy igazságügy-, mint a belügyminisztert. A belügyminiszteri rendelet is már munkába van véve, úgy, hogy remélhetőleg a jövő hó közepén már ezen rendelet is kibocsátható lesz a közgazgatási hivatalokhoz.

Az új miniszter beszámolója.

A Wekerle-kabinet új földművelésügyi minisztere gr. Festetich Andor mos járja be a felső-óri választó-kerületet s a kerület főbb helyein beszámoló beszédet mond. A hivatalos tudósítások szerint mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták, a választók, a kik tömegesen várták a minisztert az állomásokon. A mi értesüléseink szerint a fogadtatás mindenütt a lehető leghidegebb volt.

Tudósítónk azt táviratozza, hogy Német-Szt.-Mihályban Jandl tanító és Ulreich evangélikus lelkész mondtak a ma délelőtti oda érkezett miniszterhez üdvözlő beszédeket,

csekély számú választó jelenlétében. Az a beszámoló, melyet a miniszter elmondott, még ezeket a választókat sem tudta tetszésre hangolni, oly tartalom nélkül való pongyola volt. Innen a minisztert vívó különvont Vörösvár felé indult.

Ott egy lélek sem várakozott reá s egyedül hajtott bérkocsin gróf Erdély István főlovaszmesterhez, a kinél ugyszintén gróf Erdődy Gyulánál látogatást tett.

Innen egyedül visszatérve, a külön vonaton délen ért Pinkafőre, a hol Stoechr városbíró mondtatta az üdvözlő beszédet. Itt is beszámoló mondott, mely ugyanoly hatású volt, mint N.-Szt.-Mihályon.

A hivatalos tudósítás egész terjedelmében közli a Felső-Eőron mondott beszédet. Jellemző, hogy abban a földművelésügyi miniszter-képviselőjelölt ur majdnem kizárólag az egyházpolitikai kérdésekket foglalkozik. Annál kevesebbet mond a saját feladatairól. A program, melyet választóival megismertet, mindössze abból áll, hogy készséggel fog járulni szemlelmi és testi ereje teljességével oly nagy feladatok megoldásához, minő a szövetkezeti, állatbiztosítási, az élelmi szerek hamisítását tiltó és a munkás, meg a cselédivisznyok szabályozását célzó törvényjavaslatok előkészítése.

Ez a gazdasági veleje annak a szóarádatnak, mely az egész beszédet megtölti. Ugy látszik, hogy a földművelési miniszter az egyházpolitikáival akarja a magyar mezőgazdaság nyitott sebeit gyógyítani, a mivel a magyar mezőgazdák bizonyára rendkívül meglesznek elégedve.

Klebensperg gróf a börtönben.

Budapest, aug. 9.

(ki.) A B. H. írja: A kuria helybenhagyta, hogy Klebensperg Zdenko gróf, Bokross Elek leleplezője öt havi fogsázbüntetést szenvedjen. A kuria csak formai ítéletet hozhatott a sajtóbíráóság eljárására beadott semmisségi panaszra. A kuria ítélete felülbíráhatlan, tehát nekünk sincs felette szavunk. Nem a kuria ítélte el Klebensperg Zdenkót, kinek egyedül volt bátorsága oly korrupció ellen sikra kelni, mely Erdélyben feltétlenül uralkodott s Magyarországon a legfelsőbb kormányprotokciónak öröndett és örönd. Az ilyen férfit mint Klebensperg Zdenkó egy jól rendezett szabadelvű államban köveszélyesnek kell tartani s talán nem szabad engedni, hogy szabadon járjon. Ebből a szempontból ítéltetett nem a „miniszterium, melynek az igazságszolgáltatására semmi befolyása nincs, sem pedig a királyi kuria, mely csakis a

pertárgyalás menetének kifogástalan rendjét konstatálta, hanem a királyi ügyész, mint közvédelő és a királyi törvényszék, mint bíró s ez esküdtek többsége ítelt így egy országos botrányörpörben, mely egyszerű sajtópörre változott, rágalmozással egy kolozsvári bíró személye ellen, kinek eljárása Klebensperg röpiratába a Montbach-ügyből megtámadtatott.

Ide devalváltatott a magyar Panama s itt csípték meg Klebensperget hátulról.

Most hát viszik és zár alá helyezik. Tanulja meg tisztelni a hatalmasokat, nem bántani a hatóságot s nem zavarni a kormánypolitikát köréit és a szabadelvű társadalmi rendet. Mert a ki ezt cselekszi, az ne várjon a liberalizmus legdicsőbb korszakában védelmet az esküdtszékktől. Lám Párisban is a nagy Panama vádlottait felmentették, lám Rómában is az emberek ítélte enyhe fázok iránt, kik szédelgők, hogy vagyont szerezzenek. — Hát nálunk nincs különben. A ki a sikkasztások és vesztegetések és mindenféle üzletek és jogcsavarások szabad művésze ellen felátamad, azt az örültet, mint a középkori becsületrend bukfenches lovagját elítéli a kormány, a közvélemény s az egész művelt társadalom.

Igy tehát Klebensperg Zdenkónak is vesztett ügye van, az is volt, még mielőtt az esküdtszék elé került, az is maradt, minek utána a kuriát megjárta. Mellesleg mondvá, ebből láthatják az oláhok, hogy nemesak az ő vezéreik lesznek behörtönözve, hanem mindenki Magyarországon, ki az uralkodó rendszerbe ütközik. Ennél több vigasztalást nekik nem nyújthatunk, mint hogy: solamen miseris socios habuisse malorum.

Visszatérünk a tárgyhöz, mert elég érdekes. Feltesszük, hogy az igazságügyi miniszter, kinek tudtával vezetettett ezen per, — szabad folyást enged az igazságszolgáltatásnak, a az Klebensperg Zdenkó grófot kért zsandár közt bekisérteti Vácra, a kiért Bokross Elek képviselőházi alelnök urat, az igazságügyi bizottság elnökét, a szabadelvű párt oszloposát, a kit Bánffy az elnöki székből elbucszatott, a Ház többsége megkoszorúztatott, a Wekerle kormány kikísért, a miért Bokross Elek urat, mint sikkasztót és szédelgőt és állásával törvénytelen módokon visszaélő leleplezte s öngyilkosságra kergette. E büneért Klebensperg Bodor vizsgálóbíró nevében és általa a szabad polgárok sorából a fogoly alattvalók köze iktattatik. Így történt, bár tagadni lehet, hogy ez az ok s mondani lehet, hogy a Bodor elleni rágalom miatt kell Klebenspergnek bűnhődni.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1894. Augusztus 11.

Dániából.

Heringsdorf, 1894. jul. 25.

A ki a keleti tenger levegőjét nem ismeri, annak fogalma sem lehet a „tisztalevegőről“. Örökös optikai csalódásban van itt az ember, mert tárgyak és helyek oly közelbe látszanak a messze távolból is, mintha csak közel elérhető lennének.

Elképzelhetni, mily óriás utat tesz így meg a szem a végtelenül elterülő minden pillanatban színt változtató tengeren: — s a képzelet színezése nélkül is pillanatonként a legbájosabb képek váltakoznak előttünk.

Nem ismerem kellemesebb üdülő helyet az Usdom szigeténél Heringsdorffal.

Képzeld egy szigetet, melynek területe olyan nagy, mint Bihar megye. Az egész sziget egy óriás fenyő erdő, vegyesen bükkössel — a legregényesebb fekvéstű tavakkal — körüldallosa a tenger színjászó hullámaival, s azon és teljes tiszta levegőtől van táplálva.

Itt van a mi villánk a tenger partján, kilátással a tengerre, melyen mint egy óriás országúton folyton jönnek és mennek az óriás gőzösk és vitorlások, melyek vagy a szomszédok közt tartják fenn a közlekedést, vagy tengeren tuli tájakra igyekeznek a szomszédos Szóine—mundeni óriás kereskedelmi kikötőből.

Itt élvezem én a zavartalan nyugalmat — körültem szerető kis családom; felejem a nagy világ háborgó zaját a tenger viharos

zugánál, s érdeklél várom az „Ellenzék“ számaint hallani abból hazai híreket. Ugy érzem itt magam, hogy mindent bírok az emberi boldogsághoz.

Legfőbb mulatságaink itt a kirándulások, s erre itt van elég és alkalmas idő, mert itt még este 10 órákor egészen jól lehet a szabadban olvasni oly világos a nap, s már reggel 3 órákor virad. De a szomszédos Bornholm szigetén még szembeűnőbb e jelenség mert ott még fél 12 órákor este egészen világos, — egészen közel érezzük magunkat a nap honához.

A keleti tenger közepén fekszik ez az érdekes Dán sziget Bornholm, melyre mi élvezetes kirándulást tettünk, s erre a Trinceke Royal Viktoria személyallító salon hajóval indultunk mely csak valamivel nagyobb a dunai margitszigeti hajóknál — azon külömb-séggel, hogy gépezetük tengeri vihareddettek, mivel a keleti tenger az éjszakai tenger behatása folytán rendkívül változó és viharos.

Ezt mi is észleltük, szép derült napfényes időben indultunk utra, es szakadó esőben szélben érkezünk 9 órai utazás után a sziget éjszakai csucsán levő Hammerhuusi kikötőbe.

A ki kirándulásokra indul, le kell mondjon az otthon kényelméről, s turista kedélyvel fogadja a nélkülözéseket.

Hemmershusba másnapig még csak egy szobácskát sem kaphattunk a szállodában, s egy kis szalmafedeles ház padlásán kellett magunkat ejelre elszállásoljuk. Fáradtak voltunk — aludni vágytunk — de a tenger rossz altató dajka.

Oly rémséges vihar dühöngött, hogy az üröltő szél percenként a mi „haimat“-ot

nyújtó szalma fedetünk elsőprésével fenyegetett. A hullámok 120 lábnyi magas regényes alkotásu sziklákon törtek meg, s oly pokoli lármával ostromolták azokat, hogy tultettek a legerősebb ágyulövéseken is: a szomszédos világító toronytól rémségesen, ilyeszőten bögött a ködkürt, figyelmeztetve a hajósokat a sziklák veszedelmétől. A fáradságtól is felizgatott képzeletünk a Walpurgi éjjet élte át e vihar alatt.

Szerencse, hogy itt rövid az éjszaka, s már 3 órákor a nap fényes sugara oszlatta el az éj rémeit, s mi neki indultunk a Hammerhausi várromok megmászásához. A hajdan oly erős dánhatalomnak romlodozó fejtői bizonyágai e romok, s a 13-ik század estején épült volt a vár egy meredek óriás gránit szikla hegyen. A várromok csucsáról tekinteni a tenger mélységibe; ez rege szertű, s örökre emlékeztet szép panoráma volt. A vár alapját képező gránit sziklához 20—25 méter magas hullámtűrőcsapokdottak, száz ágyu mormogásával törve meg azokon, hogy a naptól aranyozott hófehér tajtékokban öntések ki tehetetlen dühöket — vagy szívárvány szintű esőben permetezenek. Megkísérlettük lefénkyépezni a hullámok tánczát, s ha sikerül a legszebb képet adja ez.

Meglátogattuk a híres világító tornyot Sandwíg és Allinge városokat s így jutottunk el délre a világhírt Helligdommsgaardi sziklákhöz.

A legmagasabb torony nagyságu gránit sziklák a tengerbe nyulnak, s ezeket ös-időktől fogva nyaldossa a tenger huláma örökös ostromot intézve ellentük. Oly barlangokat nyaldosott beléjük a tenger, hogy csónakkal pompásan evezünk bennük. Ősi

legendák fűződnék, e sziklacsoporthoz, melyek szűllő a méla bus éjszaki balladákknak.

A gránit szikla középből bugyog ki a „Hellig-Kilde“ szent forrás kristály vize, mely minden testi bajt biztosra gyógyít, — s melynek forrásánál áldoztak hajdan ütközetek előtt a harczosok a dicsőség Istenének. Én a szent forrástól egy kova-követ törtem emléklül.

Fáradság és élvezet után a Helligsdommen vendéglőbe ebédeltünk, — jó ízűen akár az „Angol királyné“-ban Budapesten. Megnéztük délután az Osterdanskirket a sziget legrégibb s legszebb körtemplomát: és szakadó esőben bögir azva érkezünk vissza a Blank's Hotelbe éjféli 11 óra után még teljes világosságon, s ott kényelmesen kipihentük magunkat. Másnap a sziget belsejébe merültünk és estvére Rönnebe a sziget fővárosába érkezünk.

Koltói.

Egy rettenetes család.

— Angol regény. —

A MOCSÁRON LÉVŐ HÁZ SZERZŐJÉTŐL.

Az „Ellenzék“ számára fordította:

AMICA.

XV.

(Folytatás.)

(35)

— Azt gondolt, hogy ő vette el a lovat? — kérde Janka.

— Nagyon valószínűnek látszik, — válaszolá Pamela.

És én reméllem, hogy ez a feltevés igaz. Mert mama bizonyosan ellátta pénzzel, úgy hogy ő Doverbe, vagy Folkestoneba mehetett lóhátán és korán reggel átmehetett

Franciaországba; és miután Eduárd a maga módja szerint elég ügyes, ravasz és furfangos, azt gondolom, hogy ennyi segítség elég volt neki.

A leányok a lépcső tetején „jó éjt“ kívántak egymásnak és mindenik a saját kis szobájába vonult. A fáradság, gond és bánat által kimertlve, Pamela pár perc múlva az ágyban volt. Eloltotta a gyertyát és behuntya szemét, ámbár a könyvek még mindig szivárogtak az orczájára, midőn az ajtó kilincs fordításának a zajára megrettent és kívülről hangos lihegő lélegzést hallott.

— Ki van itt? Ki van itt? — kiáltá az ágyából kiugorva.

A Janka hangja válaszolt, nyögve, kétségbeesetten.

— Oh Pamela, Pamela, még több baj áll előttünk! Eduárd magával vitte a revolvert!

Pamela rögtön gyertyát gyújtott és az ő arca visszatükrözte azt az aggályt, melyet a testvére arcában látott.

— Bizonyos vagy benne? — kérde.

— Egészen bizonyos. Midőn az ebédő padozatáról felvettem, egyenesen felhoztam ide és a bal kéz felől levő szekrényembe tettem a csipkés zsebkendőm alá. Gyere nézd meg, hogy meggyőződjünk róla, hogy nincs ottan.

Pamela oda ment és megnézte; és a revolver valóban nem volt ottan.

Ez a tény Pamela előtt még sokkal komolyabbnak látszott, mint a testvére előtt. — Mert — mondá — az a tény, hogy feljött a lépcsőn a revolvert megkeresni, akkor, midőn menekülésére minden pillanat oly drága volt, azt bizonyítja, hogy bosszualló indulata még nem csillapult. Ő azt gondolja, hogy St.-Rhadeund Jimmel már végzett, de azt mondta, hogy veled és Izáksón urral le fog szomolni. Tehát neked nagyon kell ügyelni magadra és Izáksón urnak szintén vigyázni kell magára.

Se baj, így is jó és szép ez az eset. Mer ime a dologban egy nevezetes körülmény forog fenn, a mely persze nem tartozik a sajtófélségre, tudniillik az, hogy Klebelsperg elíteltetett a Montbach-pörben Bodor bíró ellen felhozott állításai miatt. A Montbach-ügygel együtt és összefüggésben áll ez és ha a Montbach-pörben Bokross nyertes lett volna és Montbachék a kurián vesztesek, akkor elő- áll az is, hogy Klebelsperg rágalmozott és mint rágalmozó büntetendő. Ámde mi történt? Bokross, az alsó fórumokon nyertes vádlott, összetörtött s önmagát kivégezte, de kistült róla halála után sok mindenféle becsü- letheli affér, úgy mint hamis váltók szabad- elvű bankoknál elhelyezve, a mikről Klebers- perg s a világ nem tudott.

Ezen ügyvilággal Bokross Elek ma- ga igazolta Klebelsperget. De hát ez, ugy látszik, nem jó tekintetbe manapság s nem tartozik a Bodor-ügyre, valamint a Teleki Imre gróf gondnoksági ügye sem tartozik oda. De bizonyosan oda tartozik a Montbach pör és a Montbach-pörben végérvényes ítélet nem hozatott. A pör elejtett, további folyá- sának véget vetettek, az ott felhozottak elin- tétlenül maradtak.

Elintézetlenül maradt a pör, de annak egy állítása miatt, mivel a sajtóban nyilván- nosságra került, Bokross barátai, vagy nem tudom kicsoda, a dárdat megfordította és til- dözöbe vette Klebelsperget. Sikertült neki azt az egy, az elejtett pörből, annak összefüggé- séből s a rendes bíróság előtti bizonyítási eljárásból kiszakított állítást más ítélszék elé vinni, s itt vétkesnek találták Klebelsper- get — a rágalmozót.

Immár a bélyeg Bokross Elek és tár- sairól letérített és Klebersperg homlokára süttetett. Ha valaki azt mondja, hogy ez az igazság Magyarországon, annak azt feleljük, hogy ez.

A dolog folytatására vagyunk némileg kíváncsiak. Mert mégis csak különös, hogy egy eldöntetlen magánpörben használt kifejezé- sért a Bokross-ügy miatt fogságot kapjon egy magyar állampolgár. Jól tudjuk, hogy a kocza eldől s Klebelsperg a porkolárnak adatik át, hogy ügyeljen egészségére. De mire való a kegyelmi jog, ha soha s használják? Ugy látszik egészen kiment a szokásból s már nem politikai divat.

Csak jogprofesszorok tanítják gyerme- keknek, hogy arra való a kegyelmezés, hogy a hol törvény betű szerinti alkalmazása igaz- ságtalanság és méltatlanság, ez még az ítél- lethozatal után is megreperálni lehessen. Az igazat megvallva, reményünk alig van, hogy Bokross vakmerő ellenfelével szemben a ke- gyelmezési jog gyakoroltatni fog. Tanuljon Klebersperg Zdenkó az erkölcsért és igaz- ságért, meggyőződésének tekintet nélkül való szabad nyilvánításáért tűrni, szenvedni. Ez a szenvedés a börtönben nem fogja megtörni lelkét és nem fog ártani becsületének.

Hogy áll a világ?

Casario kivégzése.

Páris, aug. 9.

Casariót valószínűleg már a jövő hét elején fogják kivégezni. A kivégzésnek a he-

lyét is már kijelölték, — ez egy szűk tér a csendőrkaszárnya és a Szent Pál-fogház kö- zött Lyonban, a hová csak csekély nézőkő- zönség férhet el.

Egyesülő államok.

London, aug. 9.

Washingtonból jelentik, hogy Cleve- land elnök az Utah területének az Egyesült- Államok közé való felvételéről szóló billt, a melyet a kongresszus elfogadott, — már alá- írta. Az unió e szerint most már 45 ál- lamból áll. Még két befogadásról szóló bill fekszik a kongresszus előtt, New-Mexicóé és Arizonáé.

A hadgyakorlatok áldozatai.

Catania, aug. 9.

A cattanizettai helyőrségnek a város környékén tett farsziorzott menetelésénél hu- szonkét katona napuszorást kapott, a kik kö- zül öt máris meghalt. Mozza tábornok, szic- cíliai főparancsnok szigorúan megfede a hely- őrség parancsnokát és elrendelte, hogy a gya- korlatot a nagy hőség ideje alatt, reggel 8 óráig délután 5 óráig szüntessék be.

Támadás Sztambulov ellen.

Szöfia, aug. 9.

A Szvobodno Szlovo szembe száll a Kö- nische Zeitung állításával, a mely oly hatá- rozottan Sztambulov pártjára áll és kijelenti hogy Bulgária jobb szereti, ha olyan minisz- terek álnak az élén, a kik az igazi civilizá- zációtól vannak áthatva, nem pedig olyanok, a kik bírják ugyan a külföld bizalmát, de a hazát az erkölcsi bukás szélére juttatják és nem riadnak vissza semmi törvénytelen ségtől.

Politika Lembergben.

A miniszterek lembergii látogatásáról a legújabb bécsi lapok első helyen foglalkoznak s kivétel nélkül politikai jelentőséget tulaj- donítanak neki.

A N. Fr. Pr. azt mondja, hogy a ma- gyar miniszterek megjelenése Lembergben a galicziai országos kiállításnak új fényt köl- csönzött. Noha dr. Wekerle és kollegái csak mint magánemberek utaztak Lembergbe, látogatásuknak a lengyelek mégis nagy értéket tulajdonítanak és a tegnapi ünnepi banquet- ten elmondott felkészítőknék félreismerhet- lenül politikai jellegű volt. Nagyon feltűnő jelenség, hogy a galicziai országos kiállítást épen németek és magyarok látogatták meg, míg a csehek és szlovének ignorálják.

A Neus W. T. szerint Wekerle mi- niszterelnök és kollegái lembergii látogatásá- nak politikai jelentősége van. Azok a beszé- dek, miket tegnap Badeni Szaniszló az urak- háza tagjának tegnapi ebédjén elmondottak, a magyarok és lengyelek közötti politikai rokonszenv kifejezései voltak.

Wekerle miniszterelnök különösen hang- sulyozta, hogy a magyar miniszterek látoga- tásának a célja a Magyarország és Galiczia közötti barátságos viszonyok fejlesztése. Lem- berg valamennyi társadalmi osztálya versenyzett a magyar miniszterek ünneplésében.

Badeni gróf helytartó megszakította szabadságát, hogy a „nem hivatalosan“ meg- jelent vendégeket fogadja: a főnemesség, a hivatalnok kar, a főpapság és a polgárság abban fáradozott, hogy a lengyel vendégsze- retetet legjobb világításban mutassák be.

Casario-ról.

Don Grattii, a motta-viscontii vikárius közléte a Lega Lombarda hírlapban azo- kat a benyomásokat, a melyeket látogatásai nyomán nyert Casario-ról, a kihez azért ment hogy magabizálásra bírja. Hat ízben volt a börtönben s beszélgetésüknek mindannyiszor két ólasul nem tudó rendőr volt a tanúja. Elbeszélése szerint mindent elkövetett, hogy az elvetemült ember lelkét meglágyítsa, — de minden iparkodása kárba veszett. Végre is keményen kifakadt:

— Igaza volt védőnek, a kit visszautasí- tottál. O sem tévedett, a mikor halandónak mondtál.

Egy alkalommal Casario valami emlék- felirat-félt olvasott fel a vikárius előtt, a ki valószínűleg megdörögött annak tartalmától. A mikor Casario az emlékiratnak azt a pasz- szusát olvasta fel, a melyben örömeinek ad kifejezést, hogy a nagy tömeg szemeláttára hal meg elveit, a vikárius nem állhatta meg, hogy köze ne vesse:

— Csak átkos hűség mondatja ezt ve- led. Azt hiszed, hogy hősként halsz meg, pe- dig csak színész vagy. Msképpen volna, ha a kivégzés zárt helyen, tanuk nélkül törté- nek; akkor a bíróságy ölne meg, még mielőtt a nyaktól alá tennék a fejedet!

Casario észrevehetően megrázkódott s csak ennyit felelt:

— Igaza van: zárt helyen nem szeret- nek meghalni.

A vikárius több ismeretlen részletet be- szél el még a gyilkosság felől. Így elmond- ta, hogy Carnot már régebbi idő óta páncél- inget hordott kabátja alatt s különösen uta- zásaikor sohasem felede el magára venni. Rajta volt ez Lyonban is, de a mikor a szin- eladás előtt átöltözködött, az mondta kör- nyezetének, hogy nem veszi magára, mert a színházban nagyon meleg lesz.

— De különben is, — mondta moso- lyogva Carnot, — ki bántana engem, ezen a szép ünnepen, ilyen tünepölő nép között?

Pedig ez a páncélzong valószínűleg meg- mentette volna Carnot-t a haláltól.

Egy milánói távirat szerint, Casario anyja és a bátyja Luigi, milánói földmives, ma indultak Párisba, hogy Casimir-Périer feleségének és Carnot özvegyének közbenjá- rását kikérjék Casario érdekében.

Vitrac leleplezései.

Páris aug. 9.

Vitrac-Desrosiers, a ki a kormánynak több kényes ügyben bizalmi embere volt, a Figaro szerdai számában sajtóárságos cikket közöl. Elmondja, hogy Dupuy annak idején nemcsak a Cocarde-ot segélyezte a titkos alaplól, hanem Drumonttal is alkudozott a Libre Parole-ra vonatkozólag. Ez ügyben közvetítőként Vitrac szerepelt.

A cikk íróját mult évi július 31-én Lepine rendőrfőnök magához idézte és őt Dupuy [megbizásából Drumonthoz küldte, hogy a választások idejére 28,000 frankot igerjen neki. Azonfelül teljesíteni akarták Drumont régi vágyát és kieszközölni, hogy Perroneban képviselővé válasszák. Drumont ennek fejében köteles lett volna lapjában a köztársaság elnökét, a miniszteriumot és a rendőrfőnököt kimélni, továbbá a kormány tévedettjeiről, a kik a Panama-ügyben része- sek voltak, valamint Bordeaux és Arénéról jóakarólag hallgatni.

Drumont az alkut visszautasította és Vitrac kérelmére hallgatott az ügyről.

Brisandre közbenjárását is fel akarták használni és ezért 5000 frankot igertek ne- ki. Vitrac elment Boisandréhoz is, de az aján- latot ez is visszautasította.

A rendőr-főnök bosszankodva szolt hozzá: — Ezekkel az emberekkel nem lehet semmire menni. Ezek fanatikusok vagy tük- filkok.

Vitrac azt állítja, hogy erre így felelt: — Talán csak becsületes emberek.

A cikkben Vitrac-Desrosiers azt igéri, hogy legközelebb egész könnyre terjedő le- leplezést tesz közzé.

Kik vannak Borszéken?

Kovács Lajos kir. közjegyző, Kovács Ist- ván földbírtokos, Kovács Istváné előbbi neje, Kovács Imre földbírtokos, Tigran Prunkul ma- gánzó, Csiky Károly kereskedő, Ladassy Sámuel a Grescham titkára, dr. Kopornai Sándor kir. tanf., Hoffmann Mátys ny. tanító, Goldenberg Anna mérnökné Bella és Károly gyermekeivel, Orstein Antoinette, Heilpern Klára és Bella ro- konuk, Barabássy Imre vasuti kalauz és neje, dr. Szász Béla egy. tanár és neje, Jakab József- né kir. főerdész neje, Blau Gyula hiv. és neje, Puskás József bírt., Köllő Ignác kir. aljárás- bíró, Winterfeld főhadnagy, Tandler Róza posz- tógyárosné, Karakas Lajos ügyvéd, Zsigmond ker. Karácsony M. gym. ig., Kápolnay János szinész, Rettégi Géza tanár, Vutskits György tanár, Gö- rög Joachim plebános, Teleszky Ferenc pénzügy. közg. bíró, Teleszky Béla jogász, Teleszky Ilona. Teleszky Ferenc tanuló, Rozenthal Miksa utazó, Heimrick Bloch utazó, dr. Szathmáry István gyógyszerész, Árva László ny. postafelügyelő, Papp Sándor közs. főjegyző, Huszár Adolf gyógy- szerész, dr. Wettenstein József orvos, Csató Sándor megyei írnok, Jánossy Árpád fődrász, Pus- kás János százados, Németh Phópus ny. kir. törv. bíró, dr. Henrich Károly tanár, Nagy Tamás főszolgabíró, Napholtz Agostonné építőmesterné, Schmidt Márkusné vendéglősné, Lode Mari va- suti felügyelőné és leánya, Hertel Emilia keres- kedő özvegye és leánya, Ince Kálmán közúti felügyelő, Kocz Gusztáv utazó és huga, Pap Domokos kir. mérnök, Reinlein Józsefné magánzó, Pok Emma magánzó, Bíró Ferenc tanár, Ivánszky Elek könyvkereskedő, Stupiczky Béla kereskedő, Frei Józsefné előbbi leánya, László István h. sz. öz. Dósa Istvánné, Jakobi Lajosné kereskedőné, Schönbrunn Adolf szabó, Hoffmann János ügy- véd, öz. Gajgáz Antalné bírt., Dragomán Ma- riska mag., Kárnász Kálmán honv. husz. száz. és neje, Petrovsky Imre, Melik Antal kereske- dők, Phleps Róbert, Fuss Mihály tanítók, Szita Kálmán földbírt., Szita Károly jogász.

(Folytatása köv.)

Apion Trifolii.

(Gazdák figyelmébe.)

Előkelő hangzású közleményünknek a czíme. De semmi jót nem jelent. Sőt sok százezer forint kár jár az idén nyo- mába.

Egy rettenetes szapora bogárnak a ne- ve: Apion Trifolii, mely az idej. lóhermag termést a Maros, Küküllő, Nyárad folyók te- rén és az erdélyi nagy Mezőségen meg fogja semmisíteni.

Az Apion Trifolii a lóher teljes virág- zásakor a bogó csésze levelére rakott peté- jéből kis kukac alakjában kikel, s befészkel magát a magtermő virágzat kellős közepébe.

A kukac a bogóhól kifejtve *össze vonja magát, s akkora mint egy szem zsem- lekása. A virágban fekvő helyét a bogó kö- zepén levő erezen egy fekete pont árulja el, melynek felbontására a kis fehér nyíl ki- ül. Egy lóher virágzatban 2—3—5 kukac található.

A magtermést annyira megtámadja, hogy a holdankénti rendes 150 kilogram helyett, alig marad 20—25 kilogramm, me- még a művelési költséget sem fedezi. Ez rovar pusztított Csanádmegyében 1886-ban Biharian és Szatmárt 1889-ben.

Sok ezer holdon pusztit most Erdé- ben az Apion Trifolii, melynek méltó tá- az Apion Apricans (szintén piczi orrmá- bogár) segít a kártevésben.

Óva intjük hát az erdélyi gazda köte- séget, hogy lóhermag eladási kötésekben határidő üzletekben tartózkodók legyenek, mert hiába való 50—100 méter mástól reménység fejében eladni, mikor az Apion Trifolii jelenléte esetében a termés-eredmény alig lesz valami. E sorok írója által az Apion Trifolii az idej. termést megsemmisítő jelé- léte megállapított: a Nyárad, Küküllő, Maros vidékén és a Mezőségen; — sok le- lyított a kis gazdák maguk megtalálták a veszedelmes kis orrmányos bogár kukacát virágzatban, s most a lóheréseket lekasálják takarmánynak.

A hét krónikája.

Kolozsvár, aug. 11.

A hétnek legnevezetesebb és minket leg- közelebről érdeklő eseménye a magyar mi- niszterek lengyelországi utja. Mióta polgár- miniszterek foglalják el a bársonyszéket, egy év alatt többet beszélteknek magukról mint évtizedek alatt azok, a kiket szle- tési véletlenség emelt miniszteri méltos- ságra. A polgárminisztereket nemcsak túlsó ambíció és nagyobb munkadév de túlsó hűség is jellemzi a mennyiben szeretik le- nevüket szárnyára veszi a hír és bejárja a civilizált világot. Semmi esetre sem hiba. A kis hűség mindig megbecsülható akkor, mikor komoly munka is rejtőzik alatta. Leg- alább úgy tetszik a kik távolabbról nézik az eredményeket, hogy az ünneplései mind összevannak köve valami üdvösebb csó- lal is.

A lembergii ut alkalmat adott az osz- tráknak magyar monarchiához csatolt Lengye- országnak, hogy dokumentálják irántuk me- zett rokonszenvét és szorosabbra fűzze a kapcsolatot, a mely hozzánk magyarokba köti.

A kiállítás megtekintése pedig alkalom- adott a magyar miniszterelnöknek arra, hogy örömet fejezzék ki a monarchiához tartozó Lengyelország haladásá felett és kijelentsék, hogy a szétdarabolt ország ezen részének gazdasági fejlődését és jólétét tapasztal.

Sejteni lehet ebből, hogy a szétdarabolt Lengyelország sorsán ma is kesergő hazafiak boldogabbak talán itt, mint azok a kiknek Bismarck, az egykori mindenható kancellár, vasvesszeje, vagy az orosz generalis: Gub- önkénye szabta meg boldogságuk föltételeit.

Bodor vizsgálóbíró esete volt az a ha- rok, a melyen fenakadt az igazságot apostoli ihlettel kereső Klebelsperg Zdenkó gr. A Bodor nagy bűneit nyilvánosságra hozta az lerántotta a kormányzati szellemről azt a vastag leplet, mely a korrupciót takarta el Magyarországon pedig a hatalmasok bírái.

— Ej bolondság! Édesem, [még valami vagy nem fognak tégedet megbántani.

Midőn utban voltak, a szegény Janka nagyon szomoruan, az atyja a szokott kedv- lyével, ekkor még egy kissé tovább ment a megjegyzéseivel.

— Édes Jankám — mondá — a t. anyád tiszteletre méltóbb asszony akit va- laha ösmertem, de nincsen megnyerő, se engesztelő modora. A helyett, hogy ezek- el emberekkel jól lett volna, felbátorítan benneteket, vagy megengedte nektek, és na- nak az ostoba vén Lady Konstanciának, hogy ugyszólván hadat izenjenek nektek, és folyta- son perpatvarykodjatok, ami nem csak neve- séges volt, de a legnagyobb mértékben ille- lenség és tapintatlanság. Hallom, hogy a egyik fiu, ugy emlékezem, hogy az akit Ja- kabnak hívnak — figyelemmel volt irántad és járt utánad, és hogy viszont neked is tetszik a fiu.

— Papa! — kiáltá a szegény leány.

De az atyja elhalgattatta.

— Édesem, ha ez igaz — és az Isten- son iránt tanúsított ellenszenvet azt bün- nyitja, hogy van valami igaz a dologban — mi volna kellemesebb, mint az, hogy régi otthonodnak az egyik lakója és közted háza- ság jöjjön létre?

Ennek minden ellene van — válaszolt a leánya olyan erélylyel, a mi az atyját meg- lepte. Papa nem érti, hogy mi itten, milyen állást foglalunk el egymással szembe; a papa nem látja, hogy mi milyen borzasztó dolgot követünk el el az által, hogy az apátságba megyünk. És én azt mondom, hogy a költő- tünk levő viszonyt tekintetbe véve, házassá- grol nincsen és nem lehet szó és én hallani sem akarok olyasmiról. Papa, ha maga engem az apátságba viszen, megbánja — keservesen megbánja!

(Folyt. köv.)

A szegény két leány annyira meg volt rémülve, hogy elhatározták, hogy nem me- nek egyedül aludni; mert a testvértükben na- gyon ravasz ellenséggel volt dolguk és tud- ták, hogy az ő gyarló anyjuk, minden asz- szonyi furfangját az Eduárd pártolására hasz- nálja fel.

Mert ő volt az, a ki Jankát azon ürtgy- alatt a ház másik oldalára küldte onnét, hogy a cselédeket hallotta az ablakukból lekiáltani; és a leányok nem kételkedtek benne, hogy miatt Jankát azzal az utasítással elküldte, hogy csendesítse le a cselédeket az ebédli- ajtaját kinyitotta, hogy veszedelmes fiát sza- badságba helyezze.

A leányok miután egymásnak ismét „jó éjszakát“ kívántak, még sokáig voltak ébren.

— Pamela — mondá Janka egy idő- mulva te sírsz!

Egy zokogás volt a válasz. Aztán hosz- szu szünet következett.

— Pamela — szólalt meg ismét a test- vére az ember azt gondolhatta, hogy szerel- mes vagy St. Rhadegund Dickbe!

Még most sem kapott választ. Janka sohajtott.

— Ne gondold velem, — mondá Janka. De tudod édesem, te még én nálam is sok- kal elkeseredettebb voltál irántuk mindig.

A következő napon hallották, hogy az Eduárd letartóztatására rendelet adatott ki. A nap ólom lassúsággal mult el az asz- szonyoknak; az utczáról jövő minden zaj azt a félelmet ébresztette fel bennük, hogy az Edu- árd elfogatását jelentő hírnök lépéseit hall- ják. De eljött az éj a nélkül, hogy valami hírt hallottak volna, még a Dick állapotáról sem kaptak tudósítást.

Pamela nem mert ismét a Vörös-Farm- ba menni, nem mert az apátságba küldeni,

hogy a beteg felől tudakozódjék. Nagyon szerencsétlen volt és kimondatafalanul szen- vedett, és nem volt senkije a ki vigasztalja, mert Janka a saját bajával volt elfoglalva. Ő látta Jimmet a távolból midőn kint járt, és ámbár bizonyos volt benne, hogy Jim lát- ta őtet, de a helyett, hogy hozzá csatlako- zott volna az atyját az apátsági istállóba kísérte.

A második napon korán reggel egy vá- ratlan vendég érkezése zavarta fel az egész háznépet, Hoad-Blean százados érkezett meg, a ki Izsákon ur által értesít a fia tetteiről. A két idősebbik leánya nem olyan szíves fo- gadtatásban részesítette a milyenhez tőlük szokva volt. — A Londonba tett látogatás Jankának kinyitotta a szemeit, és az igéző atyát teljesen más képpen ösmertette meg vele, mint a milyennek lenni képzelte, és Pa- mela is beösmerte a testvére előtt, hogy ké- telyei az atyját illetőleg folytonosan növe- kednek.

— Csak az ikrek fogadták a régi lel- kesedéssel.

Eduárdra vonatkozólag már az első mondata még jobban elidegenítette a fele- ségtől mint volt valaha — ha ugyan az le- hetséges lett volna.

— Nos — mondá, midőn képtelen volt az általa kért szótát és pálinkát megkapni és egy pohár sherryvel kellett megelégedni — azt hiszem édesem, hogy a te kedves re- ménytéljes magzatodról nem hallottál semmit?

— Eduárdról nem hallottam semmit — dadogta Bleanné, olyan elváltozott arczife- jezéssel, mi figyelemzetthette volna a férjét, hogy ne feszítse tovább annak a feleség kö- teltségérzetnek a hurjait, melyek még hozzá fűttek.

— És azt képzelem, hogy nem igen valószínű, hogy most valamit hallj róla. Én mindig hittem, hogy nincsen teljes esze, de

annyi magis van, hogy félre áll az utból, midőn az elfogatási parancs ki van adva e- lene. Édesem, én azt gondolom, hogy mind a ketten gratulálhatunk egymásnak. Azokkal a hitelezőkkel, melyek mindig a nyomában voltak, kellemetlenné tette a fővárosban való életemet; és most, miután itt lent neked is volt alkalmad az ő viselkedését megízlelni a mi itten még sokkal gyalázatosab volt, mint nálam, meg vagyok róla győződve, hogy örülsz, hogy megszabadultál tőle.

— Márkus, te csalódol! Én nem örül- lök azon, hogy az egyetlen egy fiamtól meg- szabadultam — a hogy te mondd!

Hoad-Blean százados gyűlölte a jelene- teket, tehát ásitva felállott.

— Nagyon csinos érzelmek egy anya ajkairól — nagyon csinosak és nagyon he- lyesek — mondá: de megvagyok róla győ- ződve édesem, hogy egy kis komoly gondol- kozás után belátod, hogy — ha bár read névze nem — de ő read névze bizonyosan jobb, ha nem mutatja itten körül az arcát. Mely időben szoktatok villásreggelizni?

— Rendesen két órakor, de természet- tes, hogy arra az időre rendelem, mikor ne- ked tetszik.

— Oh, nem, nem; intézkedéseidbe a világért sem kívánok beavatkozni! Ez csak olyan futó látogatás és alkalmazkodhatom az óráidhoz, bár melyek legyenek azok. Olivát és Mirát elviszem magammal sétálni; villás reggeli előtt talán lesz elég időnk rá?

Hoad-Bleanné némi vonakodással egye- zett bele, midőn az ikrek ujjongva szaladtak el, hogy erre a nagy mulatságra — a „pa- pával“ való sétálásra felöltözzenek.

Nagyon könnyű volt kitalálni, hogy Hoad-Blean századosnak az volt a célja, hogy a kis leányaitól megtudjon mindent a mit a családja dolgairól tudni kívánt. A fe- leség nem aljasíthatta le magát annyira, hogy a gyermekeket az atyjokkal szembe óvatos-

ságra intse, még akkor sem, ha azok nem lettek volna oly meleg pártólói.

A százados jó kedvvel tért haza a vil- lásreggelizés és az étkezés alatt tudatta Jan- kával, hogy azon a délután a St. Domnevi Apátságban látogatást szándékozik vele tenni.

— Nincs annak józan értelme, hogy az ember a szomszédjaival rossz viszonyban ma- radjon, főképpen mikor azok a szomszédok az ember bérli — mondá oly határozottsággal a modorában, mi minden mondatának súlyt látszott adni. És én azt gondolom, hogy ezek a St. Rhadegundok eleitől kezdve nem része- stültek illendő bánásmódban és természetes, hogy az Eduárd viselkedését a legerősebb okuk van rossz neven venni. Hiszen az idő- sebbik fiu még most sincsen túl a veszelvény, nem de? Az egész család elémült az inditvá- nyán, míg a Dick felemleltére a szegény Pa- melát éles fájdalom járta át.

— Nem tudunk róla megtudni semmit — mondá Hoad-Bleanné hűdegen; de miután mi tagadjuk, hogy Eduárd lett volna az a férfi aki St. Rhadegund Rikárdra lőtt és mert az atyja ennek dacára elfogatási ren- deletet adatott ki ellene, illetenség volna töl- lünk barátságos indulatot mutatni irántuk.

— Én részemről azt tartom, hogy na- gyon is illő és helyes azt tennünk, — jegyzé meg a férje. Senki sem kételkedhet benne, akinek egy kis agyvelő van a fejében, hogy az a mi bolond fiunk volt az aki St. Rhade- gund Dicket megöltte, és éppen ezért köte- lességünk tudakozódni utána.

Hoad-Bleanné nem szólott többet; de midőn a villásreggeli után egy óra mulva a százados azt parancsolta a leányának, hogy tegye fel a kalapját, Janka oda ment hozzá, a székre támaszkodott és nagyon közel ha- jolva a füléhez azt mondta:

— Papa, ne menjünk az Apátságba. — Megbántásnak tesszük ki magunkat. Az öreg ur nagyon el van keseredve ellentünk.

és visszaéléseit nem szabad ostromozni, nem szabad nyilvánosságra hozni. A ki megteszi: lakolni fog érte.

Gr. Klebelsperg megtette. És e bátor férfint hat hónap fogsággal sújtotta a törvényszék. Az ítélet jogerőssé vált és Klebelsperg gróf hat hónapig fog az állam fogházában emelkedni azon, hogy az igazság még is csak betöri az ember fejét.

Bokross véres fejjel, összezuzott tagokkal zuhant le a magasból és a mint bezárultak ajkai, egyszerre hangosan beszélték a tények. Napfényre került mindazon bűnös cselekedet, a melyet hatalmas állásának védbástyája alatt elkövetett.

Klebelsperg gróf volt az, a ki megmutatta Magyarország közönségének, hogy mennyit ér a földi igazságot osztó hatalom és éppen ez az általa megbecsült hatalom áll bírói széket felette.

Abátor férfi megadta az árát. Bokross leplezte és Bodorral megfogták. A megszorult Bokross legrasztotta a mélységbe, a hol az elvette bűneinek büntetését, de a kormányzati hatalom is érezte azt a csapást, melyet a Bokross hátán keresztül mért rá Klebelsperg gróf. Ezt visszakellett vágni. No, hát vissza is vágta.

A vak Justitiát pórázon vezetik.

*

A holt saison megszólaltatja a minisztereket. Wekerle Nagybányán, a földmívelési miniszter Felső-Eőrn elmondta beszédeiket. Beszámoltak és programot mondtak. Azonban nem erőltették meg magukat a kijelentésekben. Bizonyos szakszavakkal inkább csak vázlatot mondtak, mint bevezetőt egészít. Visszapillantás a multa és előrenézés a jövőbe. Emez egy vázlatos érintése a politikai harezoknak, a mely egy homályos talánya a jövőndő programnak.

Most várják Váradra az öreg ágyut, az egykori generalist és a jelenlegi közvitét: Tisza Kálmánt. Már előre is tudni vélik, hogy Tisza Kálmán megdicséri Wekerlét és beleköt Apponyiba. Amde azt is tudják, hogy mindaz nem használ Wekerlének és nem fog ártani Apponyinak.

Akárhogy lesz és akár mit mond Tisza, az alig fog különösebb jelentőséggel bírn. A nagyváradiak pedig boldogok, hogy nekik van egy Tiszájuk, a ki életet önt a holt saison egyhanguságába. Ez is jobb a semminél.

Kronikás.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 11.

— **Sajtópörök.** A kolozsvári esküdtsek előtt a jövő héten ismét megkezdődnek a sajtóügyi végtárgyalások Augusztus tizenegyedikén a köteles figyelem és gondosság elmulasztása miatt kerül esküdtszék elé nagyszebeni Foia Poporului volt ideiglenes szerkesztője: Moldován György és vele együtt Marshall József kiadó. Mindketten elvállalták a felelősséget a nevezett lap ide első számának: A ragaszkodási nyilatkozatok című cikkért, mely a nemzetiségi sajtópörök eljöttéig intezett dicsőítő iratokról szól és olyan passzusokat tartalmaz, a mikben a főügyesség a nemzetiség elleni gyölöltre való izgatást látott. A cikk (melynek szerzőjét nem lehetett kipuhatolni) egyebek közt azt mondja, hogy: a magyarok, az oláhok országában hatalomhoz jutva, ijesztő módon jogtalankodnak az oláh nép fölött és ennek lelkes, előkelő harezosa el büzhöd és penészes tömlőbebe zárják, melynek fenekéről szavuk ki ne hatolhasson stb. Szept. 18-án feldicsérés vétségében lesz a tárgyalás, összesen 17 vádlott ellen, kika Tribunalban magasztaló iratot tettek közzé, a Replika-pör elítelt eihez. A vádlottak közt van 8 tanító, 1 pap, 1 papjelölt, 1 papnővendék, 1 postagyakornok jelölt, 1 gimnáziumi tanuló, 1 földbirtokos, 2 földmives — és az elmaradhatlan Baltes András, a kinek mint szerkesztőnek kell újból helyt állani.

— **Gr. Beldi Ákos** főispán tegnap méhesi birtokára utazott, a hol a Karlsbadi kura után egy kis nyári pihenőt fog tartani.

— **Gr. Andrássy Gyula** ő felsége személye körüli miniszter tegnap nejevel együtt megérkezett a dobsinai havasokra, a hol a nyár hátralévő részét tölteni fogja.

— **A kárpát-egylet** tegnap kirándulást rendezett a hideg szamos mellett fel a dobsinai havasokra. A kirándulásban részt vettek dr. Szádeczky Lajos egyet. tanár, vr. Mannsberg Sándor, dr. Márki Sándor, dr. Gáman József, Hangay Oktáv, Böhm Misi, Szilárd Árpád stb. stb. A kirándulók csak holnap térnek vissza.

— **Gr. Beldi Ákos** főispán tegnap méhesi birtokára utazott, a hol a Karlsbadi kura után egy kis nyári pihenőt fog tartani.

— **Gr. Andrássy Gyula** ő felsége személye körüli miniszter tegnap nejevel együtt megérkezett a dobsinai havasokra, a hol a nyár hátralévő részét tölteni fogja.

— **A kárpát-egylet** tegnap kirándulást rendezett a hideg szamos mellett fel a dobsinai havasokra. A kirándulásban részt vettek dr. Szádeczky Lajos egyet. tanár, vr. Mannsberg Sándor, dr. Márki Sándor, dr. Gáman József, Hangay Oktáv, Böhm Misi, Szilárd Árpád stb. stb. A kirándulók csak holnap térnek vissza.

— **Gr. Beldi Ákos** főispán tegnap méhesi birtokára utazott, a hol a Karlsbadi kura után egy kis nyári pihenőt fog tartani.

— **Gr. Andrássy Gyula** ő felsége személye körüli miniszter tegnap nejevel együtt megérkezett a dobsinai havasokra, a hol a nyár hátralévő részét tölteni fogja.

— **A kárpát-egylet** tegnap kirándulást rendezett a hideg szamos mellett fel a dobsinai havasokra. A kirándulásban részt vettek dr. Szádeczky Lajos egyet. tanár, vr. Mannsberg Sándor, dr. Márki Sándor, dr. Gáman József, Hangay Oktáv, Böhm Misi, Szilárd Árpád stb. stb. A kirándulók csak holnap térnek vissza.

— **Irodalmi szemét.** Naponta árasztják el a közönség művelteneb osztályát a férez és rémregények halmazával. Ujjában ismét más és más rémségek titkai fel fejeit. A „Budapesti hóhé” című német fércmunka idétlen másolata. Ezenkívül több utszéli stíllal és bamba mesével megcsinált regény fitzeteket hoznak házál ügynökök forgalomba. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a lelki méletlytől óvakodjék és a rémregényekben utazó vigéceknek mutasson ajtót.

— **Színház.** Tegnap Iványi Jenő másodsorú lépett fel a nyári színházban, Sudermann hírneves drámájában, a „Beccület”ben. A közönség közepes számmal jelent meg a nézőtérén és sokat tapsolt Iványi remek játékának. Mintha csak ujjab kedvet kaptak volna színészeink a vendég-művésztől, mert azt tapasztaltuk, hogy a nyári évad alatt veszedelmesen pangó játékkedv egészen föllendült. Az este is az öszjáték igen jó volt és az egyes szereplők szintén sok sikerrel oldották meg feladatukat.

— **A „Sötét titok”** cz. látványos, énekes angol színmű előkészületei nagyban folynak színházunknál. Egész csapat ács és asztalos dolgozik a nagy medencében, melynek hivatása lesz valóságos vizet tartalmazni, amilyen igazi csónakverseny, igazi vízbengrás, külföldi életmentés stb. meg végbe és ez mind a nézők szeme láttára, nem a coulisák között. A nagy medencéhez tartozó óriási tükörfüveg falak ma érkeztek meg a népszínházról. A darab első előadása kedden lesz, amiért is hétfőn az előkészületek miatt a színház zárva marad.

— **Dalestély.** A „Kolozsvári Polgári Dalegylet” 1894. augusztus hó 19-én (vasárnap) a városi „Löwölde” kertjében játékonczélú zártkörű táncozzal egybekötött rendezélelt rendez, igen érdekes és mulattató műsorral, kettős zenekar kíséret mellett. A meghívók már szét lettek küldve, a ki talán tévedésből meg nem kapott, de arra igényt tart, az iparos egyletben (főter 23. sz.) a legnagyobb készséggel ki fog szolgáltatni. Kéretnek a t. pártoló tagok, tisztelet jegyeiket a nappali pénztárnál, augusztus hó 19-én d. e. 9—12, d. u. 3—5 óráig az iparos-egyletben átvenni.

— **Nyilvános pályázat.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét a szamosvári kir. orsz. főgintézet részére 1483. sz. a. kiadott tanács-tízletének 1895. évi anyagszükséglete szállítására kikocsátott pályázati hirdetményre. Ajánlatok 5 százalékos óvadékkal f. évi szeptember hó 6-án d. e. 11 óráig adandók be. Részletesebb felvilágosítást a kamara irodája ad.

— **Nyilvános szállítás.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét a m. kir. államvasutak igazgatósága által 88,553 sz. a. kibocsátott pályázati hirdetményre, a mely szerint az 1895. esetleg az 1896. és 1897. évi különféle anyagszükséglet szállítására nyílt pályázat lett kiírva. A szállítási képességet kamarai igazolvánnyal kell bizonyítani. Az ajánlatokat f. évi szeptember 5-től 15-ig kell benyújtani. Óvadék 10 százalék. Részletesebb felvilágosítás szerezhetni a kamara irodájában.

— **Gyászhir.** Fekete Erzsike és Fekete Zoltán elhaltak.

— **Panaszolja** tőbben, hogy a hid-utczai gyümölcsárusok üzletekbe oly piszkos ládákba szállítják a dinnyét, hogy elmag a gazdaság az embernek a dinnye evéstől. Jó lesz az elárastóknak intézkedni e tekintetben, mert különben ők fogják kárát vallani.

— **Az unitárius főiskolába** belépni szándékozó tanulókat illetőleg azok szüleit ezen a helyen is figyelmezteti az iskolai igazgató, hogy ha az iskolában bennlakást nyerni szándékoznak, f. hó 15-ig az igazgatónál szöve, vagy írásban jelentkezzenek.

— **A flema netovábbja.** Lord Rosse híres angol gépészmérnökéről minden ismerőse tudta, hogy nagy flemgája van, de az a hidegvérűség, a melyet néhány nap előtt tanusított, mégis mindenkit bámulatba ejtett. Seta közben egy gyár előtt haladt el, a melynek az udvarán egy gözgépj dolgozott. Oda állt a gép elé és nagy figyelemmel nézte. Egyszerre a fejt rázni kezdte, elővette óráját és hol a gépre, hol az órára nézett. A művezető nem tudta mit jelent az idegen ember különös magaviselete.

— No, mi a baj? — kérde végre — mi nem tetszik önnek?

— Oh, — felelé Rosse — nekem minden tetszik; csak azt várom, míg a gép a levegőbe röptül.

— A légre röptül? — kiáltá megrémültve a művezető; — ember elment önnek az esze?

— Nem; de ha a laza csavarral még tíz percig dolgoznak, a gép okvetlenül megindul az ég felé.

A művezető megvizsgálja a gépet, elszáppad és hirtelen megigazítja a veszedelmes csavart.

— Az ördögbe is! — kiáltá azután — nem tudott ön előbb beszélni?

— Well — felelé a lord, — minek szóltam volna? Hisz még egy sem láttam gépet a levegőbe röptülni.

— **Jókai Balaton-Füreden.** Jókai Mór, — mint levelezőnk írja — ma délebb Balaton-Füredre érkezett, a hol a közönség lelkes ovációkkal fogadta. A koszaros költő már hét éve nem volt Balaton-Füreden. Most vele vannak Csemegi Károly ny.

kuriai tanácselnök, Kétly Károly egyetemi tanár és Semsey Andor. Jókai 16 napig marad Füreden.

— **Hogyan kell a leányokat nevelni?** A nő háztartást tanító angol iskoláról érdekes közleményt olvasunk egy külföldi lapban. Tantárgyak: 1. Az élelmiszerek ismerete és tudása annak, hogy miként kell azokat megfőzni; 2. ismerete a ruházati anyagnak és azok egyszerű elkészítési módjának; 3. ismerete a legjobb és legolcsóbb melegítő, tisztító és szellőztető anyagoknak és a fűtőeszközök használatának; 4. ismerete az egészségi szabályoknak és annak, hogy miként kell betegség esetén a beteggel bánni; 5. ismerete a pénz értékének és annak, hogy kell azt megkeresni és hogy kell azzal bánni. A praktikus téren az iskola a legfőbb súlyt a főzésre fekteti. Minden iskolai osztályban van egy konyha, teljesen berendezve a főzésre, fűtésre stb. Minden konyha egyforma nagyságu és berendezésű. Ebben minden leánynak, a ki elérte a 10—13 évet, kötelessége tanulni és munkálkodni. — Az általuk főzött ételeket öleső áron eladják. Csakis középsorsu emberek asztalára illő ételeket szabad főzni, ez szabály az intézetben. Minden kiadási tételt pontosan fel kell a leányoknak írniok a nagy táblára. A főzés tanítása az angol községi iskolákban 1875. óta divik. Ez a reform az előkelő angol körökben is teljesen megváltoztatta a nézeteket a főzésről és ma már egy arisztokrata nő sem tekint shokingnek azt, hogy a háztartással is törődjék.

— **Kiátkozott színészek.** Oregonban (Amerika) a lelkes épen prédikált, mikor Kyell Bellev és Posser kisasszony, híres amerikai színészek, az ott vendégszereplő színtársulat tagjai a templomba léptek. A lelkes, a mint őket megpillantotta, a színi előadásokról kezdett beszélni. — A színház monda, a büntények, erkölcsi-telenség és az aljasság mocsárja. Olyan darabokat importálnak hozzánk Franciaországból és olyan színészek lépnek fel bennök, a kiket kerülni kell, mint a dögvészt. Két ilyen színész tiltott a templomban. Egy férfi és egy nő; vezekelni, avagy bosszúságot kelteni jöttek ide? A mikor a lelkes, mintegy választ várva, szünetet tartott, Bellew felállt és kijelentette, azért jöttem, hogy ön ellen a békebírónál vádat emeljek. Ezzel elhagyta a templomot, a hívek pedig rázendíttek az „Örökösbe Uram pogányok jöttek” kezdetű éneket.

— **Hatvanégy perezig tartó kardpárbaj.** Drámost és ellenfelének segédjei, felük párbaja után összeszállítottak, melynek következménye két párbaj lett. A két fél első segédje már megverekedett egymással, tegnap pedig — mint párisi tudósítónk írja — a másodsegédke viatnak a mással súlyos feltételekkel párbajt. Gróf Dion és Boisandré, a Libre Parole munkatársa, délután 4 órakor jelentek meg a párisi Grand Jatte téren. A két ellenfél elkecseregett dühhel rontott egymásnak, a nélkül, hogy egymásban kárt tudtak volna tenni. Ugy mult el teljes hatvanöt perc, miután már számaltanszor összecaptak. Ezen igazán páratlan hosszú idő után mindkét párbajorvos közbelepett és lehetetlennek nyilvánították a harc folytatását. Boisandré fizikailag teljesen ki volt merülve, mert már betegesen állott ki a sikra. Az ahléta erejt gróf segédjei kissé gunyos megjegyzéssel fogadták a párbajorvosok véleményét, mire a már tehetetlen hírlapíró haragosan folytatni akarta a küzdelmet. Az orvosok újból határozottan tiltakoztak a harc folytatása ellen, mire az emlékezetes párbaj abban maradt, a nélkül, hogy csak egy csepp vér folyt volna.

— **Az elnökőn bevezik.** Madame Casimir Périer népszerűségét nagyban emeli az, hogy leányával együtt hódol a velocipéd sportnak. Ha úgy estefelé egy boulevard-kávéház előtt szüresöljék az absztheot, látjuk mily nagyon elterjedt a hölgyek között is a biciklisport.

A kocsitakon mindenféle kecses hölgyeket látunk a kerékek rohanva.

A szinos biciklilötőny térdig erő lennyel nadrágból áll, bolero-kabátával.

Igy jelennek meg gyalogszei rel is a kávéházakban és a boulevardokat pittoreszké teszik.

— **Hosszuéletű milliomosok.** A nagy vagyon sok gondjal jár s a sok gond megöli az embert, szokták mondani. Ez azonban nem mindig bizonyul valónak, mert vannak nagy számmal milliomosok, kik magas életkort érnek el. Így az utóbbi hat év alatt Angliában elhalt 25 millió fonttal bíró boldog halandók átlag vége 75 évesek voltak sőt egy kerek 90 évet élt. Ez év első hét hónapja alatt négy angol halt el, a kik külön külön több mint husz millió forintot, e mellett hét olyan, a ki 15—17 millió forintot hagyott végrendeletileg örökösire. — És ezek a Krözusok mind meghaltak a 60 évet.

— **Németek Oroszországban.** Oroszországban tudvalevőleg egy bizottság van, a mely a német gyarmatok működéséről és népességéről gyűjt adatokat. Ezekből megtudjuk az Oroszországban élő németek számát. A balti tartományokban van 200 ezer, a többiekben 400 ezer német. Ezek közül Pétervártól 7000, Orenburgban 1500, Stanropolban 1000, Saratovban, 40,000, Samarában 80,000, Chersonban 50,000, Bessarábiában 22,000, Jekaterinoslavban 20,000 és Transkaukaziában 3000 német. Köztük nagyon kevés a katolikus német, legtöbbnyire evangélikusok. Georgiában sok württembergi

evangélikus van, vannak aztán memmoniták is, a kik Oroszországba kivándoroltak, hogy a katonáskodástól megszabaduljanak. Katalin csárón sok németet behívt az orosz birodalomba és kiváltságokkal ruházta fel őket. Így a gyarmatosok 1874-ig voltak mentve a katonáskodás kötelezettsége alól.

— **Nagy emberek a lottójátékról.** Most, hogy a lottójáték fölött kimondották a halálos ítéletet, érdekes, hogyan gondolkoznak a nagy emberek róla. Egy német lap, összegyűjtötte a nyilatkozatokat közül néhányat, a melyekből érdekesebbek a következők:

Bismarck: A lottójáték rablógazdalkodás.

Börne: Az átkos lottó olyan adó, a melyet csupán a legszegényebb néposztály fizet.

Dunajevszky: volt osztrák pénzügyminiszter: A lottó a legutálatosabb és legerköcs-telenebb játék.

Jókai Mór: A legvéztesebb ajándék a melylyel az Isten egy embernek kedveskedhetik az, hogy a lottón nyerni enged. Mintha csak azt akarná mondani neki: „Látod, számar, másképpen nem segíthettem rajtad.” Az okos ember nem játszik a lutrin. Ehhez így beszél a szerencse: „Mit akarsz tőlem? Adtam neked eszt és tehetséget, a főnyereményt az ostobák számára kell megőriznem.”

Gróf Wilczek: A lottó-ördög szállítja a legnagyobb százalékok századunk legközönségesebb bűnösei, a sikkasztók közül.

A legnagyobb művészet.

(Levél a Szerkesztőhöz.)

Tekintetes szerkesztő ur!

A mióta Succi magát és koplalási művészetét a székes fővárosban 30 krért mutogatta és azt állította, hogy ő pasiából koplal, azóta én is szebb reménnyel nézek jövőm elé.

Eddig azt hittem, hogy a koplalás Isten csapása és ime Succi mily szép pénzt keresett koplalásával, sőt a lapok, mint a koplaló művészt emlegetik. Ezt hallva, büszkén járok fel s alá falumban, mert hát így én külből művész vagyok, mint ő, ha t. i. a koplalás művészet számba jön, mert míg én egy évben alig 30-szor lakom jól, addig Succi csak 30 napig koplal, aztán ő pasiából, én meg hivatásszerűen koplalok, a mi mindenesetre nagyobb érdem.

Művészetemet emeli még azon körülmeny is, hogy Succi életelixirrel táplálkozik, a melynek alkotó részeit nem árulja el míg én rántott levessel élek, a melyet mindenki ismer, tehát nem is lehet engem gyanusítani, hogy valami csodaszerrrel táplálkozzom.

Azután meg nekem nem kell felügyelő bizottság sem, mert hát az egész falu tudja, hogy 120 ftt fizetés mellett egy 4 tagból álló család nem terhelheti túl a gyomrát és miután családomat rendkívül szeretem, gyakran inkább én nem eszem és koplalok, csak-hogy a családom olykor-olykor egy kis kóstolót kapjon, mert bizony jóllakás-ól nem igen lehet szó.

Ennélfogva csak akkor eszem, illetve lakom jól, ha nálunk bucsu van, vagy ha disznó-torra, avagy lakodalomba hívnak meg. Szerencsétlenségemre nálunk csak egyszer van bucsu, lakodalmat és disznótort is csak a leggazdagabb emberek tartanak és így évenként legföljebb csak 25—40-szor van alkalmam jól lakni, a többi napokat pedig bizony végig koplalom.

Eddig elszomorított az a koplalási rendszer és már eserbe is akartam hagyni pályámat, csak arra vártam, míg öreg csodásunk nyugodalomba vonul, mert falunkban a csodásnak is jobb dolga van, mint a tanítónak, tehát erre az állásra aspiráltam, de mióta megtudtam, hogy a koplalás művészet, lemondtam tervemről és körutra fogok én is indulni.

Első sorban Budapestre fogok elmenni, de nem a „Vigadóba”, hanem első sorban a „vallás és közoktatásügyi miniszteriumban” fogom magam bemutatni és ott fogok 40 napig koplalni, hadd lássa a „kegyelmes ur” hogy tanító is lehet művész, ha mindjárt koplaló-művész is.

Addig, míg koplalásomat a székes fővárosban elvégzem, férjhez megy a bírónk leánya és akkor haza megyek a lakodalomra jóllakni.

A lakodalmom után Bécsbe fogok menni, hogy német kollégáim lássák, mily művészek a magyar tanítók és miután lakodalom után rendesen tovább birom a koplalást, hát itt 60 napig fogok koplalni.

Ezen idő leteltére megígérte szomszédom, hogy a legnagyobb hízóját őli te, tehát külföldi koplalási produkcióm után ismét haza megyek a disznótorra, hogy kellő erőt szerezhessek a további koplalásra.

Azután Párisba fogok menni, mert azt hallottam, hogy ott különös előszeretettel viseltetnek a koplalók iránt, mert ők egyáltalán nem tudják, mi az a koplalás. Itt nem kisebb a reményem, mint hogy a böles francia akadémiá e művészetemért beválaszt akadémiái tagnak. De mert disznótort után máskor is csak 40 napig szoktam koplalni, azért itt Párisban is csak 40 napig fogok művészköszkedni.

Ottani időzésemet annyival inkább meg rövidítem, mert nem akarom a bucsut elmulasztani, mely éppen közbeesik és azért ismét haza megyek.

Erre az alkalomra, a mint hallom, a község nagy óvációkban akar majd részvenni és küldöttségét meneszteni Pozsonyig elem. Sokan Bécsig akartak elem menni, de mert a többség jó hazafi, nem akarják Bécsnek a küszöbét átlépni.

A megérkezés estéjén a falu ki lesz világitva, sőt tiszteletemre a bucsu két napig fog tartani.

Bucsu után Londonba megyek és itt a bucsu-lakoma jó hatása alatt 80 napig bírok majd koplalni és miután itt mindig rendj eső esik, remélem, hogy az én mellemre is fog talán egy tévedni.

A koplalás művészetének e sikeres bemutatása után — miután a magyar tanítók karnak elég dicsőséget szereztem — vissza fogok jönni falumba, hogy babérjaimon kellemesen megpihenjek, de hogy a tanítók legedesebb kényerét élvezhessem, nyugdíjaztatni fogom magamat.

Midőn ezután körutamra szíves támogatását kérem, maradok:

Soványfalván, 1894. aug. 6.

a tekintetes szerkesztő urnak

alázatos szolgálata:

Sovány Bóni,

tanító- és koplaló-művész.

Hitelesitem:

Eéhs Péter,

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

A primási birtokok bérbeadása.

Budapest, aug. 11.

A herezegprimás körlevelet intézett összes gazdatisztjeihez, melyben lemond a birtokok bérbeadásáról, ha neki 360,000 forint tiszta jövedelmet biztosítanak.

A gazdatiszték erre hajlandók, ha a zsarnok Loska y Jeromos jószágkormányzót a primás elbocsátja.

Francia lap a magyarországi oláh kérdérről.

Budapest, aug. 11.

A „Revue de Paris” című lapban gróf Almásy Dénesné, született Károlyi Ella grófnő igen érdekes cikket ír, a magyarországi oláh kérdérről.

Cikkében élesen elítéli azon francia lapok magatartását, melyek oláh forrásból egyoldaluan informálva agítálnak az oláhok mellett.

A király és a közegészségügyi kongresszus.

Budapest, aug. 11.

Ő felsége a közelebből Budapestén tartandó közegészségügyi kongresszus iránt rendkívül érdeklődik és annak fővédnökségét is elfogadta.

Sőt a mint beavatott körökben hírlík a kongresszus tagjai szeptember 2-ikán a budai várpalotában tartandó fogadó estélyre is hivatalosak lesznek.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, vasárnap, 1894. aug. 12-én.

Iványi Jenő bucsufelléptével:

DRÁMA A TENGHER FENEKÉN.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó lapfuttató: János:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

A NEW-YORK ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

uj egyetemes kötvénye képezi a legnagyobb haladást a biztosítási téren.

Az új kötvény nem tartalmaz semmi féle megszorítást a biztosított foglalkozását vagy utazását illetőleg.

Egy évi fennállás után a kötvény biztosít

öngyilkosság és párbaj ellen is.

Egy évi fennállás után a kötvény megtámadhatlanná válik.

A megtámadhatatlanság így szól:

ha a kötvény egy évig érvényben volt, a társaság a biztosított összeg kifizetését semmiféle okból meg nem tagadhatja.

A kötvény ily képen megszorítás nélküli utalvány a biztosított összegre.

A New-York feltételei a legliberalisabb mind azokat a világy egyetlen egy biztosító társaság sem nyújtja.

H i r d e t é s e k.

Sz. 1205—1894.

664. (3—3)

Árverési hirdetmény.

Szék város nagyközség, mint erkölcsi testület, a tulajdonát képező három kövü lisztelő gőzmalmát, — mely a város közelében, több malom nélküli község szomszédságában fekszik, — **folyó évi Augusztus hó 21-én délelőtt 11 órakor** Széken, a város házában tartandó nyilvános árverezésen, **ez év Október havától kezdődőleg 6 egymásután következő évre** haszonbérbe fogja kiadni.

Mire árverezni kívánók azzal hivatnak meg, hogy az árverés részletes feltételei a jegyzői irodában megtekinthetők, s előre bérmentesített tudakozódásokra az előjáráság készséggel ad felvilágosítást.

Széken, 1894. évi július hó 20-án.

Budai Mihály,
főjegyző.Sallai András,
főbíró.

Sz. 1872—1894.

692. (1—1)

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sz. kereszturi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Simó Rozália, Gyarmathi Sándorné végrehajtást szenvedő elleni 8 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a székely-udvarhelyi kir. törvényszék (a sz. kereszturi kir. járásbíró) területén levő, Székely-Keresztur határán fekvő, a sz. kereszturi 1188. számú tjkben foglalt 803 a. hrsz. ingatlanra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1894. évi Október hó 26-án d. e. 8 órakor** sz. kereszturi községi irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró telekkönyvi hatósága.

Sz. Kereszturon, 1894. évi június hó 9-én.

CSERESNYÉS SÁNDOR,
kir. aljbíró.

Kiadó szállás.

Szentegyház-utca 5. sz. háznál
**5 szoba, konyha és hozzátartozók
azonnal,
vagy október hó 1-től kiadó.**

694. (1—3)

CZETZ PÉTER

21 év óta fennálló

**első és legnagyobb temetkezési intézete
egész Erdélyben Kolozsavartt.**

Alólirott van szerencsém a nagyérd. helyi és vidéki közönség szíves tudomására juttatni, hogy megboldogult férjem jó hírnevének megőrzése céljából az üzletet sőgorom: **KOVÁCS JÓZSEF** (kereskedő) felügyelete alatt tovább vezettem.

Kérem a nagyérd. közönség hosszú éveken át tapasztalt nagybecsű jó indulatát és teljes bizalmát reám is átruházni szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel:

634. (5—5)

Özv. Czetz Péterné.

Temetések rendezését ANGYALÁTI ANTAL úr eszközli.

Érdei-, mezei- és iparvasutak.

Mozdonyok, kocsik, vágányok és mindenféle vasúti czikkek.

Berendezett telepítvények bérbeadása
gőz-, ló- és kézi erőre.

Utjelzések vállalata.

KÖRNER ÁGOSTON

a **PREUSTEIN és KOPPEL** cég
vezérképviselősege,

Kolozsavartt, Belmagyar-utca 25. sz.
693. (1—5)

Kiadó 2 bolthelyiség a belmonostor-utczában.

Ugyanott 3, esetleg 4 utcai szoba

hozzátartozókkal, vízvezetékkel ellátva.

Valamint a **Jókai-utca 3. szám alatt 7 szoba**
hozzátartozókkal, esetleg istállóval

1894. évi október hó 1-től.

Értekezhetni: **Jókai-utca 3. szám alatt d. e. 9—1 óráig.**

677. (3—3)

Még csak augusztus hó 31-ig tartó hatóságilag engedélyezett VÉGELADÁS!

Társas cégünk teljes feloszlása (elválás) céljából üzleti ügyeink lebonyolítása annyira sürgőssé váltak, hogy a még mindig dusan berendezett

**VÁSZON-, FEHÉRNEMÜ-, ASZTALNEMÜ-, ÁGYTERITŐ-, POK-
RÓCZ- és MENYASSZONYI KELENGYE RAKTÁRUNKAT**
törvényes engedélyezéssel, kénytelenek vagyunk minden elfogadható potom áron

végkiárulni.

Midőn e rendkívüli olcsóságot a n. é. közönség becses figyelmébe ajánljuk, kérjük e kedvező alkalmat szükség beálltával fölhasználni.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek. Végül kérjük egyuttal t. adósaikat, hogy a nálunk levő tartozásaikat legrövidebb idő alatt, a kellemetlenségek kiküldése végett kiegyenlíteni szíveskedjenek.

Kiváló tisztelettel:

687. (2—x)

GÁMENTZY M. és FÖGEL,
KOLOZSVÁRTT.

Üzletmegnyitási hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy helyben, Belmonostor-utca 12. sz. alatt (Kiss Sándor ur házában) a legválasztékosabb igényeknek is megfelelő

fiók-üzletet

nyitottam meg,

melyben mindennemű és minőségű **Cognac, likör, rum, szesz, szilviorium és seprő pálinka és tiszta, valódi borok** a legjutányosabb áron kaphatók.

A t. közönség kényelmére ugyanott **tőzsdét** is nyitván, **dohányárúk** is fognak kiszolgáltatni.

Különösen felhívom a t. utazó közönség figyelmét az általam forgalomba hozott utazó üvegekben árusított **Cognac és likörökre.**

630. (5—6)

Tisztelettel:

Káhn Nátán Samu,
regále bérlo.

A SZÉKELYFÖLDI ASVÁNYVIZEK PÁRATLANJA!

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuviz,
mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szénsav tartalma és kellemes íze folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Első rangú gyógyital

emésztési és vizelési nehézségeknél, vese- és gyomorbajokban, gyuladós hólyag- és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgő borviz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszerűbb legolcsóbb gyógyító szert, úgy is mint páratlan élvezeti italt a „répáti“ asványvizet minden céltudatos elfoglaltan ivónak rendes használatára lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható **Kolozsavartt főraktáron:**

Segesváry és Társai uraknál,

az ásványviz-kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

667. (6—x)

Tisztelettel a gyógyforrás kezelője:

GYÖRGY JÓZSEF,
[Háromszékmegye.] Bodokon. [Háromszékmegye.]

A kolozsvári Téglagyár-Részvénytársulat 1894. évi Augusztus hó 18-án (Szombaton)

délután 4 órakor

a Hitelbank és Zálogkölcson-társulat helységében
tartandó

rendesközgyűlésére

a t. részvényes urakat tisztelettel meghívja

Kolozsavartt, 1894. augusztus hó 9.

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése az 1893-ik üzletévről, a vagyonmérleg, a veszteség- és nyereség-számla előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottságnak ezekre vonatkozó jelentése.
3. Határozat az igazgatóság előterjesztése felett.
4. Választások.

Figyelmeztetés! A közgyűlésen az alapszabályok 8. §-a értelmében csak azon részvényes vehet részt, illetőleg szólhat és szavazhat, a ki a közgyűlést megelőző napig legalább egy részvényt letéteményezett.
688. (2—2)

Bérlet feloszlása folytán eladó Nagy-Sármáson

**70 darab anyatehén,
70 darab 1, 2 és 3 éves üsző.**

Bővebb felvilágosítást nyerhetni:

Lázár Jánosnál Szász-Máthé.

654. (8—10)

Egyévi önkéntesek

legcsinosabban, a szabályoknak megfelelően és legjutányosabban szereltetnek fel

az első erdélyi hadfelszerelési és egyenruházati intézet

KRAUSZ ADOLF és FIA

udvari szállítók által,

Kolozsvár, Kossuth-utca (Belmonostor-utca) 20. sz.

Teljes felszerelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kezesség mellett részletfizetéseket is elfogadunk.

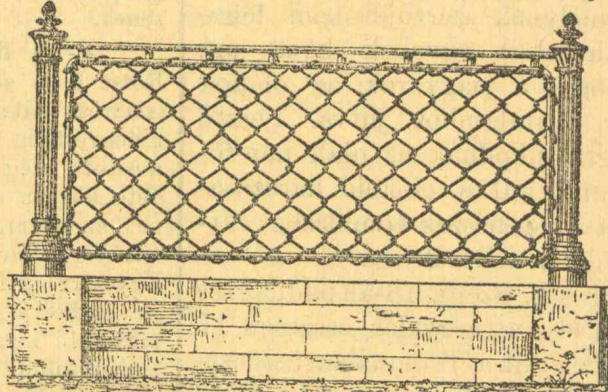
Árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Bárminő felvilágosítással készséggel szolgálunk. 682. [4—10]

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony-szövet, fonat- és szitaáru-gyára,

KOLOZSVÁRTT,

Főter, Lábasház. Udvari bolthelyiség.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, miszerint egy **Erdélyben még nem létező új iparágat** nyitottam; oly iparágat, a mely iparág meghonosítása Erdélyben már rég szükséges lett volna.

Hogy azonban a kezdet nehézségein átevezhessek, kívánatos volna, ha egy a helybeli, mint a vidéki nagybecsűlt közönség szíves pártfogásába részesítené. Biztosíthatom előre is, hogy korrekt és művelés munkám által megelégedésüket mielőbb kiérdemlendem.

Szakmámban előforduló **sodrony fonat-szövet**, ugymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sirhelyek stb. bekerítéséhez, majorsági udvarok fonattal való bevonása; pinze, padlás felső világossági, magtár és éléskamara ablakok sodronyfonat rostélyzata. A hánnyó rosták, szén, koks, kavics és porond válogatásához. Szikrafogók cséplő- és egyéb gépekhez.

Nemkülönben zöldre festett légy-szövet, szelelő-rosták, Backer-féle rosták s egyébféle használatra vas-, réz- és cízezett szövetek, sir, kosarak, Kruppa sodrony-szegélyzetek; különféle izléses mintákban, keretbe foglalt rosták és sziták különféle czélokra igen erősen készítettnek s gyári árk szerint számíttatnak.

A czél tükés sodrony kertek, delelők stb. bevonásához jutányos árért be is huzatik.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Teljes tisztelettel:

LÉBER GYULA.

670. (4—6)